

CONCEPT PROJECTPLAN GROEN

Versie 2.0

Meta-informatie

Dit is het Projectplan voor het project Windplan Groen. Het projectplan is een voorwaarde onder het Regioplan voor de initiatiefnemer om het gezamenlijk uitvoeringsplan vast te leggen in samenspraak met de betrokken overheden.

Op 20 juni 2018 heeft de stuurgroep van windplan Groen een VKA vastgesteld. Dat VKA is separaat door de Raden van de gemeente Dronten en Lelystad en de Staten van de Provincie Flevoland goedgekeurd, aangezien er in het VKA op enkele punten is afgeweken van het Regioplan. Op 20 december 2018 is in de pretoets van ILT duidelijk geworden dat luchtvaart beperkingen een aanpassing van het VKA noodzakelijk maakt. Deze aanpassingen zijn beschreven in de wijzigingsnotitie VKA, welke in de stuurgroep van 8 maart 2019 is goedgekeurd. Het gewijzigde VKA is als basis gebruikt voor het Ontwerp Inpassingsplan (OIP) (versie 15 maart 2019) met als bijlage het MER van het gewijzigde Voorkeursalternatief (VKA). Zowel de VKA notitie van juni 2018 als de wijzigingsnotitie VKA zijn als bijlage opgenomen bij dit projectplan. Op basis van het gewijzigde VKA zijn vergunningsaanvragen ingediend onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wet natuurbescherming en waterwet. Deze documenten en overige interne notities, presentaties en planning zijn gebruikt voor de inhoud van dit Projectplan.

Het projectplan dient in elk geval te bevatten (Regioplan):

- een kaart plus een ruimtelijke beschrijving,
- inzicht in de haalbaarheid van het plan,
- de invulling van de sanering, de financiële participatie en de gebiedsgebonden bijdrage;
- de fasering en planning van de nieuwbouw en de sanering;
- de planparticipatie en communicatie rond de voorbereiding en uitvoering.

Inhoud

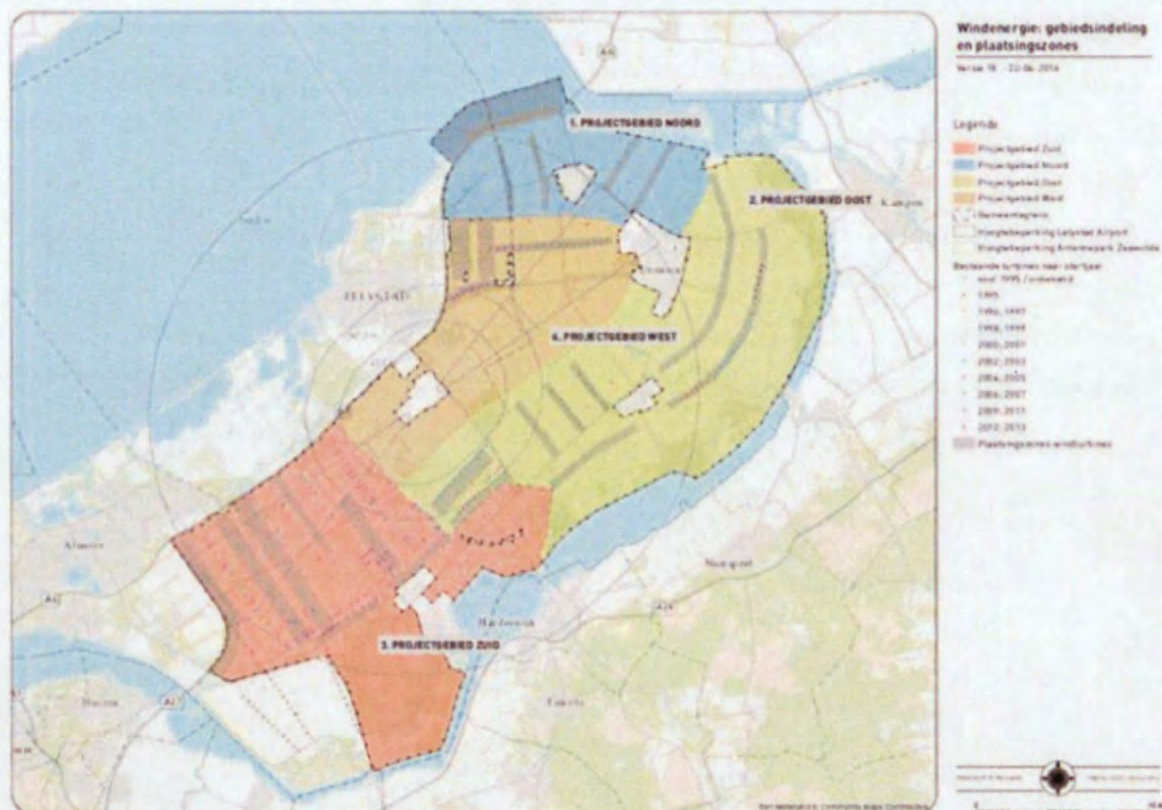
1.	Inleiding	4
2.	Organisatie en Structuur	6
2.1.	De Initiatiefnemer	6
2.2.	Samenwerkende partijen WKG	6
	Leden met eigen lijn	6
	Eolienne.....	7
2.3.	Samenwerking met overheden Windplan Groen.....	7
2.4.	Vereniging Windkoepel Groen (WKG).....	7
2.5.	Structuur en besluitvorming WKG	8
	Bestuurlijke organisatie.....	8
	Algemene Leden Vergadering	8
	Bestuur	8
	Advies-platform	8
	Commissie van toezicht.....	9
	Operationele organisatie.....	9
	Financiële organisatie.....	9
3.	Ruimtelijk plan en procedures	10
3.1.	Ruimtelijke beschrijving Windplan Groen (saneren, opschalen en nieuw)	10
	Inleiding	10
	Ruimtelijk plan.....	10
3.2.	Totstandkoming van Windplan Groen	14
	MER	14
	Voorkeursalternatief (VKA)	15
3.3.	Rijksinpassingsplan en Rijkscoördinatieprocedure	17
3.3	Vergunningen	17
	Mitigatie	20
	Molenaarswoningen.....	21
3.4	Planning.....	21
	Planologische fase	22
	Aanbestedingsfase	22
	Financiering	22
	Bouwfase en sanering	22
	Exploitatiefase	23
4.	Saneren.....	24
4.1.	Sanering in Windplan Groen	24

4.2.	Dubbeldraaiperiode.....	25
5.	Financiële participatie	26
5.1.	risicodragende participatie in ontwikkelfase	26
	Initiatiefnemers windturbinelijnen	26
	Saneerders.....	26
	Bewoners en ondernemers in projectgebied Groen.....	26
	Uitwerking ontwikkelingsparticipatie.....	27
5.2.	Participatie in exploitatiefase voor samenleving	28
6.	Gebiedsgebonden bijdrage	30
7.	Planparticipatie en communicatie.....	31
7.1.	Planparticipatie	31
	Verkenning	31
	Planvorming.....	31
	Vergunningen en inpassingsplan.....	32
	Aanbesteding en financiering.....	33
	Bouw en sanering	33
	Exploitatie.....	34
7.2.	Communicatie	34
	Communicatiedoelen	34
	Communicatiestrategie en uitgangspunten	34
	Belanghebbenden (deelnemers en overheden).....	34
	Communicatiestrategie	35
	Uitgangspunten	36

1. Inleiding

De Provincie Flevoland heeft samen met de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde het windenergiebeleid vastgelegd in het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (vastgesteld 14 juli 2016). Het Regioplan heeft de status van een provinciale en intergemeentelijke structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Met het Regioplan draagt Flevoland bij aan de ambitie in het Nationale Energieakkoord uit 2013. De doelstelling van het kabinet is 14 procent hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het projectgebied van Windkoepel Groen maakt daar onderdeel van uit.

De mogelijkheden benoemd in het Regioplan zijn de gebiedsgerichte uitwerking van de bovengenoemde taak- en doelstelling. Het Regioplan plangebied is ingedeeld in vier projectgebieden zoals in figuur 1 afgebeeld. De strategie bestaat uit 'opschalen en saneren' voor iedere regio. Dat betekent dat de ontwikkeling van nieuwe windmolens gekoppeld moet zijn aan het saneren van bestaande windmolens.

Figuur 1: Gebiedsindeling en Plaatsingszones uit het Regioplan (Regioplankaart, Provincie Flevoland)

Er dient per regio één projectplan uitgewerkt te worden door één initiatiefnemer of samenwerkingsverband van initiatiefnemers. Het Regioplan biedt het kader zoals aangegeven in de

doelstellingen voor meer duurzame energie, landschappelijke verbetering, economische structuurversterking en een stevige inbedding in de samenleving. In elk projectgebied neemt één initiatiefnemer de verantwoordelijkheid op zich voor zowel de nieuwbouw als de daaraan verbonden sanering. In de praktijk komen de initiatiefnemers voort uit de bestaande windverenigingen, al dan niet in een alliantie met verschillende partijen. Naast de ruimtelijke voorwaarden uit het Regioplan zijn per gemeente ook voorwaarden uitgewerkt in beeldkwaliteitsplannen.

Per regio dient een Projectplan opgesteld te worden met het plan van aanpak voor de opschalings- en saneringsopgave conform voorwaarden van het Regioplan en de uitwerking van te realiseren lijnen rekening houdend met andere randvoorwaarden. Dit projectplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde gezagen in de regio.

Windkoepel Groen (hierna te noemen WKG) is initiatiefnemer in projectgebied Oost (hierna te noemen Groen) en heeft met de samenwerkende partners Windplan Groen ontwikkeld.

2. Organisatie en Structuur

2.1. De Initiatiefnemer

De initiatiefnemer voor de ontwikkeling van projectgebied Groen is een samenwerkingsverband van initiatiefnemers van bestaande (op te schalen) en nieuwe lijnopstellingen samen met Windshare uit het projectgebied Groen. Zij hebben zich in januari 2016 formeel verenigd in het samenwerkingsplatform: Vereniging Windkoepel Groen (WKG).

Initiatiefnemer WKG geeft uitvoering aan het opstellen van een projectplan voor gebied Groen, zoals overeengekomen in de intentieovereenkomst van WKG met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten en Lelystad getekend op 20 september 2017. Na ondertekening van de intentieovereenkomst is het Ministerie van EZK gestart met de Rijkscoördinatieprocedure voor WKG voor de opstelling van het Rijksinpassingsplan en de coördinatie van vergunningen (Rijkscoördinatieregeling, RCR). Het RCR project heet 'Windplan Groen'. Informatie hierover is te vinden op:

https://www.rvo.nl/subsidies_regelingen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-windplan-groen

De initiatiefnemer zorgt voor een projectplan met maatschappelijk draagvlak. De overheden dragen zorg voor beleidsmatige en publiekrechtelijke voorwaarden (plannen). Onderdeel van de intentieovereenkomst is een overeenkomst van WKG met de deelnemers in WKG, waarin zij aangeven in te stemmen met de inhoud van de intentieovereenkomst.

2.2. Samenwerkende partijen WKG

Leden met eigen lijn

De vereniging Windkoepel Groen heeft de volgende 9 zelfstandige leden die ieder een eigen windpark (lijnopstelling) ontwikkelen en/of exploiteren:

- Windpark Hanze B.V.
- Raedthuys met:
 - Windpark Hoge Vaart-Zuid B.V.
 - Windpark Hondtocht 3 B.V.
 - Windpark Oldebroekertocht 3 B.V.
- Olsterwind B.V.
- Windpark Ansjovisstroom B.V..
- Windpark Zeebiestocht 2 B.V.
- Windpark Kubbeweg 2 B.V.
- Meeuwentocht B.V.
- Windpark Vires Venti B.V.
- Windpark XY wind B.V.

De koepel is het samenwerkingsverband van eigenaren van de bestaande windparken en toekomstige exploitanten van de nieuw geplande windparken binnen projectgebied Groen. Iedere lijn heeft reeds een eigen juridische entiteit (Besloten Vennootschap of Vereniging). Er wordt op dit moment een organisatorische en fiscale projectstructuur uitgewerkt voor WKG als dé initiatiefnemer, gemandateerd door haar leden. WKG is aanspreekpunt naar en voor overheden en

kan afspraken maken voor de vergunningen, sanering en participatie in Windplan Groen. WKG ziet er op toe dat er conform de afspraken gehandeld wordt. WKG is hiertoe gemachtigd middels een koepelovereenkomst tussen de leden en WKG. In deze overeenkomst (die aan de leden van de projectgroep ter beschikking is gesteld) is geborgd dat de leden van WKG gebonden zijn aan de afspraken m.b.t. participatie en sanering zoals verder zijn uitgewerkt in dit projectplan. De deelnemende leden blijven zelfstandig verantwoordelijk voor de uiteindelijke realisatie en exploitatie van de afzonderlijke lijnen. Windshare

Naast bovenstaande leden neemt Windshare deel aan het samenwerkingsverband van initiatiefnemers. Windshare is opgericht voor financiële participatie van ondernemers en bewoners in het projectgebied. Windshare en WKG hebben een samenwerkingsovereenkomst, waarmee invulling wordt gegeven aan de voorwaarde dat alle bewoners en ondernemers in het projectgebied de kans moeten krijgen mee te participeren in de ontwikkelfase van Windplan Groen. Windshare is sinds 2016 volwaardig partner in de vereniging, zoals de 9 zelfstandige leden, heeft medezeggenschap bij beleidsontwikkeling en wordt betrokken bij de uitvoering van plannen. Er zijn afspraken gemaakt dat Windshare aandeelhouder wordt in de verschillende individuele lijnen en is daarmee gebonden aan de afspraken van de individuele lijnen en heeft via haar participatie in de individuele lijnen tevens medezeggenschap.

Eolienne

Een bijzondere positie wordt ingenomen door een aantal bewoners in het zuidelijke deel van het projectgebied. Het betreft 7 individuele ondernemers wonend aan de Pijlstaartweg en Knarweg (gezamenlijk gekend onder de naam Eolienne), die zelfstandig 28 windturbines exploiteren.

Vanwege het feit dat de saneringslast van deze turbines heel hoog ligt, omdat de turbines nog een hoge afschrijvingslast dragen en het feit dat door de beperkingen van luchthaven Lelystad de plaatsingsruimte beperkt wordt, is besloten tot een uitgestelde sanering. De huidige eigenaren met achterban stemmen er mee in dat ze zich houden aan de afspraken die nu in het Windplan worden gemaakt met betrekking tot plaatsingsruimte, sanering, participatie en onderlinge verbondenheid binnen Windkoepel Groen.

2.3. Samenwerking met overheden Windplan Groen

Voor de ontwikkeling van de opgave in het projectgebied Groen heeft WKG met samenwerkende overheden Windplan Groen geïnitieerd. De samenwerkende partijen zijn de ministeries van EZK en BZK, de provincie Flevoland, en de gemeenten Dronten en Lelystad. Er is een overlegstructuur opgericht op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Voor het ambtelijk overleg is de projectgroep opgericht die tenminste maandelijks overleg voert en de relevante documenten behandelt. Voor het overleg op bestuurlijk niveau en ten behoeve van de besluitvorming is een stuurgroep opgericht die bij elkaar komt als belangrijke voortgangsbesluiten moeten worden genomen.

2.4. Vereniging Windkoepel Groen (WKG)

De vereniging Windkoepel Groen is initieel opgericht als organisatorisch vehikel voor en tijdens de voorbereidingsfase. Met het tekenen van de koepelovereenkomst verbinden de leden zich tot uitvoering van Windplan Groen.

Uitgangspunt is dat de leden van WKG gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het beleid van de Vereniging. Deelnemende leden blijven zelf verantwoordelijk voor hun eigen exploitatie en accepteren medeverantwoordelijkheid bij de invulling van gemeenschappelijke belangen, zoals het doorlopen van de m.e.r.- en de planologische procedure, benodigde vergunningen en met name de

uitvoering van participatie, opschaling en sanering. De lijnen zullen gezamenlijk verbonden zijn aan de eisen in de natuurvergunning en de afspraken met de overheden omtrent sanering en participatie. Een en ander wordt contractueel vastgelegd, zowel onderling als met de overheden.

De Vereniging heeft daarbij uitvoerende taken welke betrekking hebben op het overleg, het maken van afspraken met overheden en landelijke organisaties voor en namens de leden, het doorlopen van de planologische procedure, het verkrijgen van de natuurvergunningen en het toezien op het nakomen van de afspraken zowel door de overheden als binnen de Vereniging. De vereniging blijft de entiteit houden van een vereniging. WKG draagt verantwoording voor de afspraken (en vergunningen) met overheden doordat het daarvoor overeenkomsten met de leden sluit. Er worden binnen WKG geen windturbines geëxploiteerd.

De wijze waarop uitvoering moet worden gegeven aan het vastgestelde beleid en welke taken daarbij door de koepel moeten worden uitgevoerd, worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld gedurende de looptijd van de ontwikkelfase.

WKG en haar leden worden ondersteund door een projectteam van Ventolines bij het ontwikkelen van Windplan Groen en de realisatie van de nieuw te bouwen lijnen.

2.5. Structuur en besluitvorming WKG

Bestuurlijke organisatie

Een vereniging dient een bestuurlijke organisatie te hebben om alle zaken in goede banen te leiden. De bestuurlijke organisatie wordt opgebouwd vanuit de leden waarbij draagvlak en slagvaardigheid belangrijke uitgangspunten zijn. Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken zijn vastgelegd in de statuten.

Algemene Leden Vergadering

De algemene leden vergadering (ALV) is het hoogste orgaan binnen de Vereniging. Hier worden alle belangrijke besluiten genomen en geaccordeerd. Om dit in goede banen te leiden zal ieder lid uit haar midden maximaal 3 personen aanwijzen die het lid vertegenwoordigen in de Algemene Vergadering van Windkoepel Groen. Per lid kan één vertegenwoordiger gemachtigd worden een stem namens het lid uit te brengen. Als het gaat om vergunningseisen en/of de afspraken met de gemeenten zal voor de instemming een ruime meerderheid van de stemmen gelden. De omvang van de meerderheid wordt nog bepaald.

Bestuur

Het bestuur van de Vereniging bestaat uit maximaal 7 personen, waarvan maximaal één van buiten de leden van WKG en nooit meer dan één vanuit hetzelfde lid-rechtspersoon van een WKG deelnemer. Het bestuur heeft ten tijde van de oprichting een onafhankelijk voorzitter. Het bestuur geeft uitvoering aan het vastgestelde beleid en neemt besluiten binnen het mandaat dat daarvoor door de ALV is opgesteld.

Advies-platform

Vanuit de Algemene Vergadering wordt per lid één vertegenwoordiger aangewezen als vertegenwoordiger in het advies-platform van de Vereniging. Dit platform adviseert en ondersteunt

het bestuur bij het voorbereiden en uitvoeren van het beleid. Besluiten worden genomen door de Algemene Vergadering dan wel door het bestuur, voor zover dat daartoe gemachtigd is.

Commissie van toezicht

Naast de hierboven beschreven bestuurlijke organisatie wordt er een commissie van toezicht samengesteld. Deze heeft als taak toe te zien op de implementatie van gemaakte afspraken welke betrekking hebben op exploitatie beïnvloedende factoren zoals participatie, sanering, grondvergoeding. Doel is niet alles volledig uniform te maken maar wel de gemaakte afspraken goed te bewaken. De commissie van toezicht rapporteert aan de Algemene Vergadering. Daarnaast houden zij ook toezicht op het nakomen van vergunningsvereisten in de gezamenlijke natuurvergunningen/ontheffingen.

Operationele organisatie

De Vereniging kent een compacte operationele organisatie. Het bestuur is verantwoordelijk voor voorbereiding en uitvoering van het vastgestelde beleid. De voorzitter van het bestuur is tevens de eerstverantwoordelijke functionaris belast met de dagelijkse gang van zaken en wordt daarin ondersteund door een coördinerend manager. Daarnaast is er administratieve ondersteuning. In de ontwikkelfase zijn er binnen de vereniging werkgroepen samengesteld uit deelnemers bij de leden en medewerkers uit het projectteam ter ondersteuning van de activiteiten.

Financiële organisatie

Het bestuur is verantwoordelijk voor het financiële beleid van de vereniging. In het algemeen zal dit qua omvang beperkt blijven, omdat de leden zelf verantwoordelijk blijven voor de eigen financiering. Wel kan WKG ondersteuning van financieel specialisten invoeren voor het ontwikkelen van financiële instrumenten, het samen verkennen van financieringsmogelijkheden en het toezien op een juiste uitvoering van financiële afspraken met name met betrekking tot participatie en de saneringsafspraken. De financiële administratie is ondergebracht bij een externe professionele financiële dienstverlener.

3. Ruimtelijk plan en procedures

3.1. Ruimtelijke beschrijving Windplan Groen (saneren, opschalen en nieuw)

Inleiding

Windkoepel Groen (WKG) ontwikkelt een ruimtelijk plan (Windplan Groen) als initiatiefnemer in het projectgebied Groen, zoals gedefinieerd in het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Het Regioplan legt een aantal ruimtelijke uitgangspunten op voor de plaatsingszones van windturbines. Daarnaast zijn door de gemeente Dronten en gemeente Lelystad ruimtelijke uitgangspunten en ontwerpprincipes nader uitgewerkt in het Beeldkwaliteitsplan windenergie (BKP).

Initiatiefnemer WKG heeft de lijnopstellingen zoveel mogelijk volgens de uitgangspunten van het Regioplan en het beeldkwaliteitsplan ingepast. Waar afwijkingen nodig zijn, heeft een afweging plaats gevonden tussen omgevingskwaliteit, maatschappelijk draagvlak en economisch perspectief. Concreet betekent dit dat turbineposities eerst ruimtelijk worden ingepast, vervolgens getoetst in het participatiemodel en ten slotte wordt het economisch perspectief berekend.

Windplan Groen bestaat uit het volledig opschalen en saneren van windturbineposities in het hele projectgebied Groen. Naast opschaling omvat het plan ook de realisatie van nieuwe lijnopstellingen. De sanering van windmolens vindt gefaseerd plaats. Het grootste gedeelte wordt vrijwel gelijk met de nieuwbouw gesaneerd (max. 0,5 jaar dubbeldraai). De gehele transitieperiode duurt echter 20 jaar i.v.m. het uitgesteld saneren. In hoofdstuk 4 is deze fasering nader beschreven. De uitgestelde sanering van de Pijlstaartweg, Knarweg en Knardijk is noodzakelijk voor het economisch perspectief en hoogtebeperking door de luchtvaart. Voor de Pijlstaartweg is het wel noodzakelijk dat toekomstige opschaling ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt. Deze 'latere' opschalers zijn wel onderdeel van het inpassingsplan, maar geen onderdeel van de uitvoeringsvergunningen.

Ruimtelijk plan

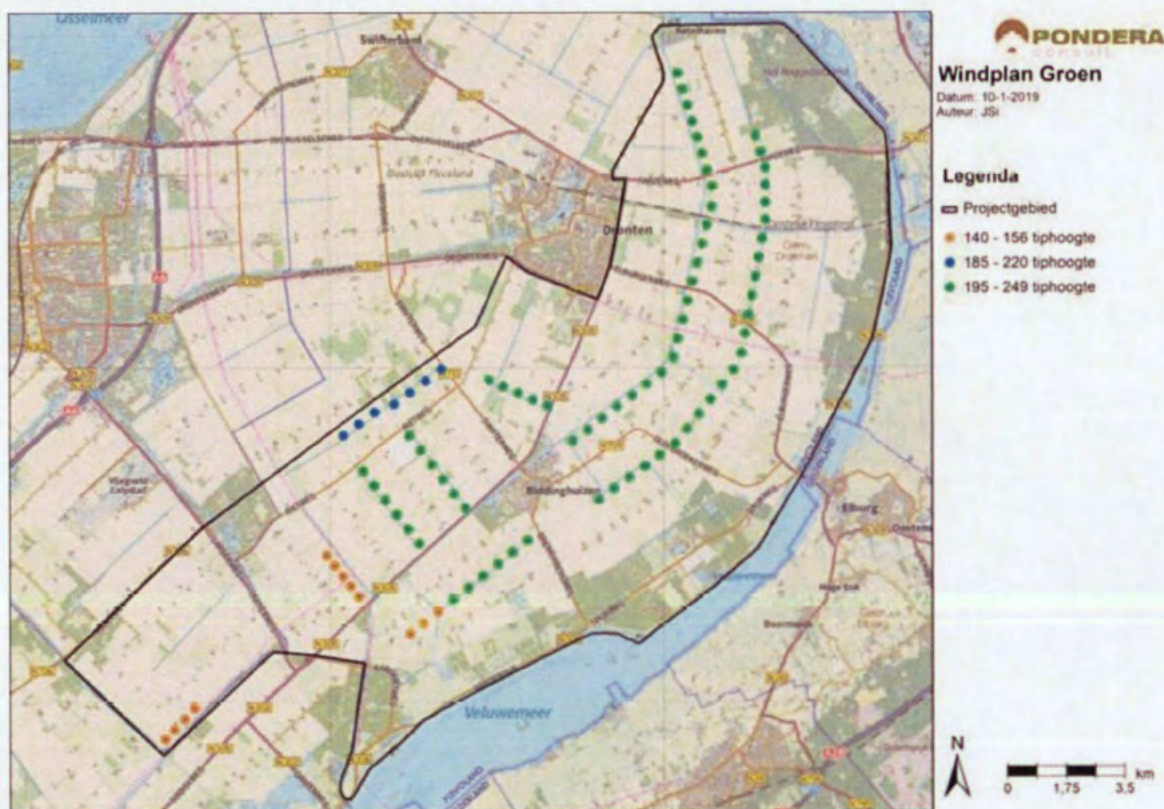
In de figuren hieronder zijn kaarten opgenomen met de eindsituatie (het VKA), de kaart met de saneringsopgave en de huidige situatie. De fasering van nieuwbouw, opschalen en sanering wordt uitgewerkt en geborgd in het Inpassingsplan voor Windplan Groen (zie hoofdstuk 4). In eerste instantie worden vergunningen aangevraagd voor de bouw van 86 windturbines en de sanering van de turbines conform de saneringsopgave, behalve de 'latere opschalers'. De verwachting is dat na 2030 de 28 windturbines van de 'latere opschalers' worden gesaneerd binnen de ruimtelijk kaders van het inpassingsplan (gekoppeld aan de Pijlstaartweg). De eindsituatie in het VKA bestaat uit in totaal 90 nieuwe windturbines. Voor een nadere ruimtelijke onderbouwing en kaarten van het projectplan wordt verwezen naar het inpassingsplan.

De bouw van nieuwe turbines vindt plaats binnen zogenaamde plaatsingszones zoals opgenomen in het Regioplan. Voor Windplan Groen bleek het economisch noodzakelijk om additionele plaatsingszones op te nemen naast de in het Regioplan aangewezen zones. Deze additionele plaatsingszones zijn meegenomen in planproces, zoals de m.e.r.-procedure en het VKA proces om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid te toetsen. Daarna is het VKA vastgesteld in de provinciale staten van Flevoland en gemeenteraden van Dronten en Lelystad in september 2018. In de notitie VKA is de motivatie beschreven voor de afwijkingen van het Regioplan en welke beperkingen daaraan ten grondslag liggen. De sanity check door Peregrine en de investeringsstudie door Rebel onderbouwen de conclusie dat de extra plaatsingszones, hogere turbines en uitgestelde sanering (zie volgende paragraaf) nodig zijn voor voldoende economisch perspectief voor de initiatiefnemer.

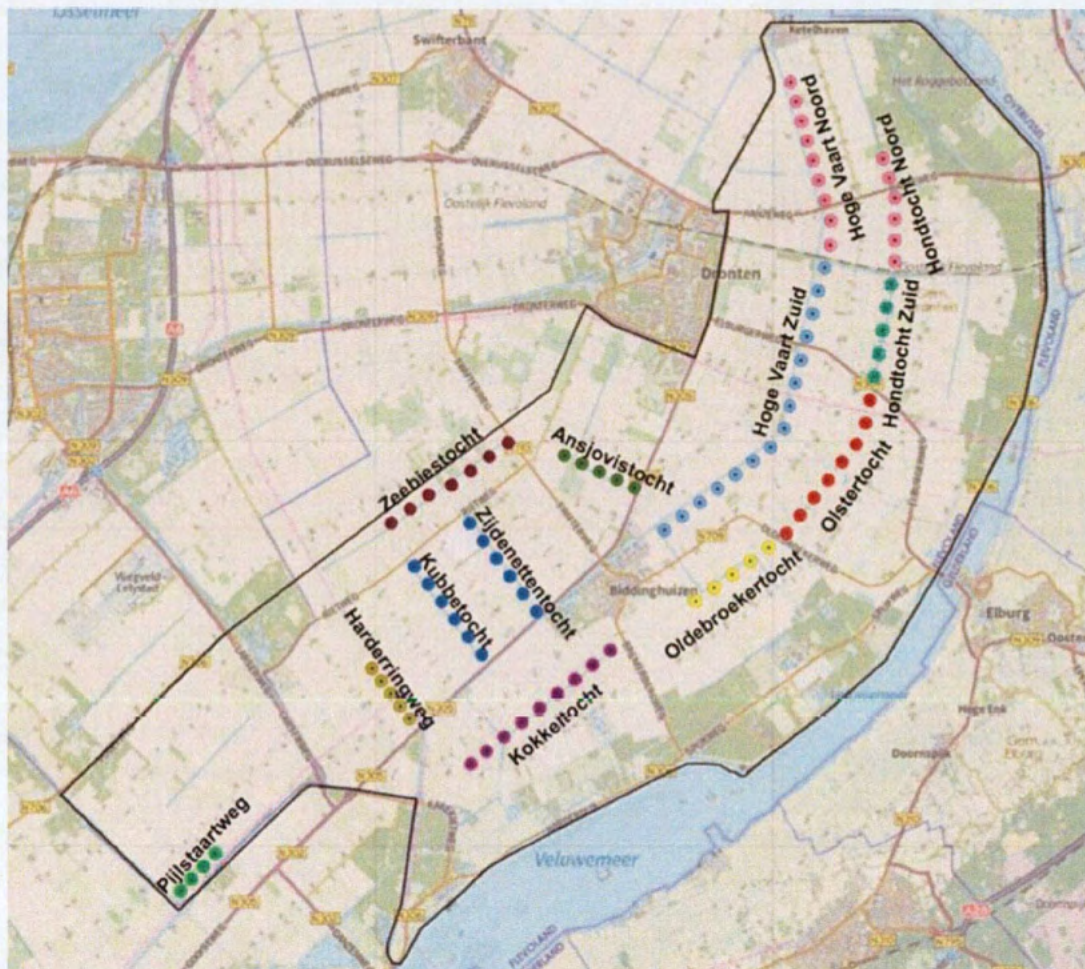
Na de ILT pretoets van 21 december 2018 en een Raad van State uitspraak 19 december 2018 de molenaarswoningen voor het project Delfzijl Zuid Uitbreiding zijn is het VKA noodzakelijkerwijs gewijzigd als volgt:

- Gehele nieuwe Meeuwentocht (9 windturbines) is uit het VKA geschrapt;
- Harderringweg verliest 4 windturbines en de overige 5 dienen te worden verlaagd tot 156 meter boven maaiveld;
- Pijlstaartweg verliest 4 windturbines en de overige 4 dienen te worden verlaagd tot 156 meter boven maaiveld;
- Kokkeltocht verliest netto 2 grote windturbines en 1 kleine windturbine, terwijl de resterende 3 kleine windturbines dienen te worden verlaagd tot 156 meter boven maaiveld;
- Verspringing in de lijn om grotere afstand te creëren tot de woningen aan de Professor Zuurlaan, afstand te houden tot een gasleiding en tot woningen aan de Rietweg.
- Ter compensatie van het vervallen van bovengenoemde windturbines is de mogelijkheid van 5 jaar dubbel draaien voor de Meeuwentocht inclusief de solitaire molen aan de Pijlstaartweg 14 opgenomen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de aantallen turbines van de lijnopstellingen, de hoogtes, en het aantal te saneren turbines.

Figuur2: Opstelling uiteindelijke Windplan Groen met de hoogte afmetingen

Figuur 3: Windplan Groen en de verschillende windparken

	Sanering binnen een jaar na nieuwbouw	Sanering uiterlijk 4 jaar na onherroepelijk inpassingsplan	Sanering binnen 5 jaar na nieuwbouw Ansjovistocht en Zeebiestocht	Sanering uiterlijk per 1 juli 2029
●	X			X
●	X	X		
●			X	X
●	X			

Figuur 4: bestaande windturbines in plangebied Groen en wijze van sanering

Tabel 1: Overzicht van de nieuwe windturbines in Windplan Groen met de hoogtes en de gekoppelde bestaande windturbines, en welke lijnen dubbeldraaien en uitgestelde opschaling

Plaatsingszone / lijn	Aantal nieuwe windturbines	Tiphoogte Windturbines (m max)	Ashoogte (m max)	Te saneren windturbines ¹	Dubbeldraai (DD)/ uitgestelde sanering
Hogevaart Noord	9	249	166	1: Zijdenettenweg 13	-
Hondtocht Noord	6	249	166	1: Zijdenettenweg 13	-
Hogevaart Zuid	15	249	166	1: Haringweg 25	-
Hondtocht Zuid	5	249	166	6	DD < 0,5 jaar
Olstertocht	8	249	166	10	DD < 0,5 jaar
Olderbroekertocht	5	249	166	6	DD < 0,5 jaar
Kokkeltocht (groot)	6	249	166	1: Kubbeweg 17	-
Kokkeltocht (klein)	3	156	110	1: Kubbeweg 17	-
Ansjovistocht	5	249	166	7	DD < 0,5 jaar
Zeebiestocht	7	220	155	10	DD < 0,5 jaar
Zijdenettentocht	6	249	166	8	DD < 0,5 jaar
Kubbetocht	6	249	166	9	DD < 0,5 jaar
Harderringweg	5	156	110	1: Kubbeweg 17	-
Meeuwentocht	0			10	DD 5 jaar
Pijlstaartweg	4	156	110	13 (Pijlstaartweg, incl 1 solitaire Lagerwey's)	uitgestelde sanering
Knardijk en knarweg	0			15	uitgestelde sanering
Solitaire Lagerwey's (gemeente Dronten)	-	-		3	DD < 0,5 jaar
Solitaire Lagerweij (gemeente Lelystad)				1	DD 5 jaar
Totaal	90	-	-	168 MW	-

¹: koppeling van de saneren windturbines aan nieuwe windturbines in dezelfde tabelrij

3.2. Totstandkoming van Windplan Groen

MER

Voor Windplan Groen is een gecombineerd plan- en projectMER opgesteld voor respectievelijk het Inpassingsplan en ten behoeve van de uitvoeringsbesluiten (vergunningen). In het MER worden verschillende alternatieve projectuitwerkingen vergeleken op basis van ruimtelijke ordening en milieubelangen. De m.e.r.-procedure leidt tot de keuze van een voorkeursalternatief (VKA) die verder wordt uitgewerkt in het Inpassingplan en de uitvoeringsbesluiten.

Op 19 oktober 2017 is de openbare kennisgeving gepubliceerd samen met de concept Notitie Reikwijdte en detailniveau: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-58915.html>. Na verwerking van de zienswijzen en het advies van overheden heeft WKG een definitieve Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) opgesteld die tegelijk met het definitieve advies van de commissie m.e.r. is gepubliceerd op 20 december 2017:

<http://www.commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/3258>.

Op 30 januari 2018 heeft de Minister van EZK het besluit genomen tot het vaststellen van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Het MER is in twee fasen opgedeeld. Het MER Fase 1 behandelt de effecten van 6 alternatieven op het milieu, omgeving en economische haalbaarheid. De variatie tussen de alternatieven bestaat uit plaatsingszones uit het Regioplan en additionele, en verschillende tiphoogtes. Het MER Fase 1 beschrijft dat alle alternatieven kunnen voldoen aan milieubeleid- en wet en regelgeving. In het MER fase 2 worden de effecten van het VKA en de mitigerende maatregelen beoordeeld. De afronding van MER Fase 2 vindt gelijktijdig plaats met het Voorontwerp Inpassingsplan. Na toetsing van het MER door de Commissie m.e.r. vindt de uitwerking van de locatiekeuze en het ontwerp-inpassingsplan plaats. Het MER wordt samen met het ontwerp-inpassingsplan en uitvoeringsbesluiten ter inzage gelegd.

OP basis van het MER kan geconcludeerd worden dat het plan haalbaar en uitvoerbaar is. In het MER Fase 2 worden mitigerende maatregelen beschreven bij het VKA om milieueffecten te reduceren en te voldoen aan milieu- en natuur wet- en regelgeving.

Voorkeursalternatief (VKA)

Op 20 juni 2018 is een Voorkeursalternatief (VKA) vastgesteld door de stuurgroep. Het VKA is tot stand gekomen door een optimalisatie van windturbineposities en hoogtes op basis van de resultaten van MER Fase 1, luchtvaart beperkingen, landschappelijke inpassing en economische haalbaarheid. Het VKA is de windturbineopstelling die in het (ontwerp)inpassingsplan wordt uitgewerkt, en waarvoor vergunningen en SDE+ worden aangevraagd. Het (ontwerp)inpassingsplan is tevens het toetsingskader voor de vergunningaanvragen. In vervolg op het VKA is een Voorontwerp Inpassingsplan (VOIP) opgesteld en aangeboden aan de bevoegde gezagen. Er is een notitie VKA beschikbaar voor de betrokken overheden (opgenomen als bijlage). In Januari 2019 is een wijzigingsnotitie VKA Windplan Groen opgesteld (opgenomen als bijlage). Het VKA is grotendeels gebaseerd op de posities van het in het MER onderzochte alternatief 6. Het VKA bestaat uit 90 turbines. De verschillen met alternatief 6 zijn op hoofdlijnen:

- De beperking van de afmetingen van de windturbines voor een aantal verschillende plaatsingszones ten gevolge van luchtvaartbeperkingen;
- De plaatsingszones Knardijk, Vleetweg en Meeuwentocht worden in hun geheel niet benut;
- een groot deel van de alternatieve plaatsingszones Hondtocht Noord en de Pijlstaartweg worden eveneens niet benut;
- Een deel van de oorspronkelijke plaatsingszone van de Harderringweg wordt niet benut.

Bij de totstandkoming van het VKA zijn de posities van enkele windturbines buiten de plaatsingszones van het Regioplan terecht gekomen als gevolg van optimalisaties die binnen het beleid zijn voorzien. Hieronder zijn de afwijkingen per plaatsingszone in een kaart gekwantificeerden daaronder zijn de afwijkingen nader gemotiveerd.

Overzicht van de turbineposities die buiten de plaatsingszone zijn beoogd. De getallen geven het aantal meters tov de grens van de plaatsingszone aan.

- Harderringweg: de locatie net buiten de rand van de plaatsingszones is het gevolg van de beschermingszone die moet worden gerespecteerd voor de hoogspanningsleiding en voor het grootste deel samen valt met de plaatsingszone.
- Hoge Vaart: als gevolg van de ontwikkeling van alternatieven in overleg met het kwaliteitsteam is voor een deel van de lijn een andere hoek gekozen waardoor deze turbines buiten de plaatsingszone vallen. De plaatsingszone kruist de hoge vaart hetgeen op grond van het BKP uit overleg met het kwaliteitsteam als onwenselijk naar voren is gekomen. Langs de gehele Hoge Vaart staan de turbines op minder dan 250m uit de vaart, waarmee logischerwijs wordt voldaan aan wat in het Regioplan staat beschreven
- Kokkeltocht: voor de Kokkeltocht komt uit het BKP naar voren dat het wenselijk is om de Kokkeltocht te volgen in plaats van de knik in de plaatsingszone. Dit is ook zo vermeldt in het beeldkwaliteitsplan waar het gaat om maatwerk op locatie). Daarbij is dit ook vanuit het oogpunt van de afstand tot woningen te prefereren. Voor de laatste turbine geldt dat de ondergrondse gasleiding tussen turbine 2 en 3, in combinatie met de vereisten uit het BKP ten aanzien van tussenafstanden en de maximale afwijking daarvan, deze turbine buiten de oorspronkelijke plaatsingszone valt. De figuur hiernaast illustreert dat de gekozen positie niet dichterbij de kern Biddinghuizen ligt dan de ruimte die de plaatsingszone biedt (tot circa 700 m bij plaatsing in de noordoosthoek van de zone, de huidige positie zit op ca. 800 m).
- Pijlstaartweg: Deze afwijking is al beschreven in de VKA notitie van 20 juni 2018 en is in het najaar van 2018 goedgekeurd door de staten van Flevoland.

Het VKA zoals opgenomen in het Inpassingsplan voor Windplan Groen bestaat uit 90 nieuwe windturbines met een verwachte elektriciteitsproductie van circa 1.500 GWh per jaar. Het VKA is een geoptimaliseerde variant van de in het MER onderzochte alternatieven 5 en 6. In de eerste fase zullen 86 turbines van de 90 nieuwe turbines worden gebouwd. De overige 4 turbines van de Pijlstaartweg zullen op een later moment worden gebouwd, omdat voor deze lijn nieuwbouw direct sanering vereist is en de saneringskosten momenteel te hoog zijn. De gekoppelde sanering vindt dus ook op een later moment plaats. Het gaat om 28 bestaande turbines: 10 turbines Knardijk, 12 turbines Pijlstaartweg, vijf turbines Knarweg, en een solitaire turbine aan de Pijlstaartweg 5. De bestaande windturbines langs de Meeuwentocht en de solitaire windturbine aan de Pijlstaartweg 14 mogen 5 jaar dubbeldraaien met de turbines aan de Ansjovistocht en Zeebiestocht tot uiterlijk 1 juli 2029.

3.3. Rijksinpassingsplan en Rijkscoördinatieprocedure

Het **Inpassingsplan** vormt een bestemmingsplan op rijksniveau en wordt door de ministers van EZK en BZK opgesteld en vastgesteld. In het inpassingsplan zijn de ruimtelijke kaders voor de voorgenomen activiteit vastgelegd. Concreet bestaat het inpassingsplan uit:

- Het besluit en overwegingen om tot dat besluit te komen;
- Een toelichting van de voorgenomen activiteit en de gevolgen voor de omgeving;
- Planregels voor de ruimtelijk relevante aspecten van ontwerp, aanleg, exploitatie en sanering van Windplan Groen. De regels gelden voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied van het inpassingsplan.
- Een verbeelding (bestemmingsplankaarten) met de gebieden en locaties waarop een specifieke bestemming van toepassing is, zoals de locaties van de turbines en kabeltracés.

Het MER (Fase 1 en fase 2) vormt één van de bijlages bij het inpassingsplan. Bij het Inpassingsplan is een Passende beoordeling opgesteld waarin getoetst wordt welke effecten het plan heeft op gebiedsbescherming van Natura 2000 gebieden en of er mitigatie nodig is. Bij Windplan Groen wordt met name gekeken naar doelsoorten uit het gebied Veluwevloedmeren. De Passende beoordeling is een bijlage bij het MER Fase 2 en gaat tevens samen met het (Ontwerp)Inpassingsplan in procedure. Daarnaast vormt de Passende beoordeling de basis voor de aanvraag WNB vergunning.

Onder de **Rijkscoördinatieregeling (RCR)** voor Windplan Groen doorlopen de planologische en uitvoeringsbesluiten (vergunningen) gelijktijdig in één procedure. De minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) coördineert de inhoudelijke en procedurele afstemming van het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten en de termijnen waarbinnen de betrokken overheden de ontwerp en definitieve uitvoeringsbesluiten gereed moeten hebben (parallel met het inpassingsplan). Er vindt gelijktijdige publicatie plaats van het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten. In eerste instantie de ontwerpbesluiten en later de definitieve besluiten na verwerking van eventuele zienswijzen. Ingediende zienswijzen worden gelijktijdig afgehandeld en beantwoord in een gezamenlijke nota van antwoord. Op de definitieve besluiten is beroep mogelijk. Eventuele beroepen worden gezamenlijk en door de Raad van State behandeld.

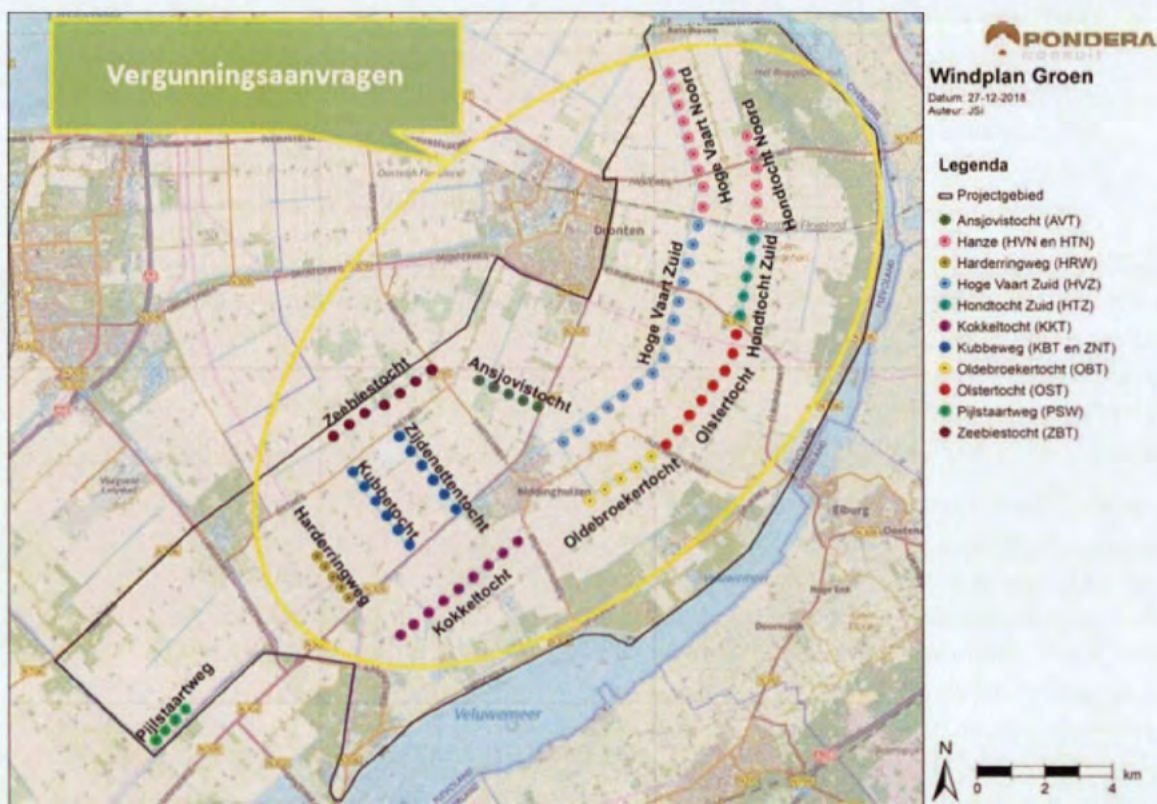
De overheden die betrokken zijn bij Windplan Groen als bevoegd gezag voor de besluiten, zijn de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK), Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Defensie en Binnenlandse Zaken (BZK), de provincie Flevoland, de omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFVG), de gemeentes Dronten en Lelystad, en het waterschap Zuiderzeeland.

3.3 Vergunningen

Voor de uitvoering van Windplan Groen zijn vergunningen nodig op grond van de WABO, water-, natuur- en milieuwetgeving en overige wettelijke grondslagen. In het Inpassingsplan en in het MER zijn beleid, wet- en regelgeving uitgebreid beschreven die van toepassing zijn op Windplan Groen. De vergunningsaanvragen lopen mee met het inpassingsplan in de RCR procedure. De initiatiefnemer en bevoegde gezagen zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor de vergunningen :

- De initiatiefnemer voor een goede projectvoorbereiding en de vergunningsaanvragen;
- Bevoegde gezagen voor het schrijven van de vergunning. Zij behouden hun bevoegdheden over de uitvoeringsbesluiten niet anders als dat het project niet onder de RCR zou vallen.

De minister van EZK coördineert de procedure voor de vergunningverlening onder de RCR. Na ter inzage legging worden de ontwerpbesluiten, al dan niet aangepast, definitief vastgesteld. De projectminister bepaalt in overleg met de betrokken overheden wanneer de ontwerp- en definitieve besluiten uiterlijk aangeleverd moeten worden en verzorgt de terinzagelegging, bekendmaking en overige projectcommunicatie via Bureau Energieprojecten van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). De minister kan in theorie zelf een uitvoeringsbesluit nemen als een bevoegd bestuursorgaan niet tijdig of tegenstrijdig aan het inpassingsplan beslist.

Figuur 5: Inrichtingen waarvoor vergunningen zijn aangevraagd

Voor de SDE+ aanvraag zijn definitieve besluiten nodig van het IP (inclusief MER en Passende Beoordeling), de omgevingsvergunningen voor de aspecten bouw, milieu en veiligheid en de besluiten onder de Wet Natuurbescherming (WNB ontheffing en vergunning). Deze besluiten zijn onderdeel van de eerste fase van de rijksgecoördineerde besluiten (ook wel 'mandje 1' genoemd). De watervergunning wordt ook meegenomen in Fase 1. Het is de verwachting dat er ook een Fase 2

komt, zoals voor nadere uitwerkingen van de netaansluiting. In onderstaande tabel 2 is een overzicht opgenomen van de benodigde vergunningen onder Fase 1 en te verwachten vergunningen in Fase 2.

In Fase 1 zijn 12 omgevingsvergunningen aangevraagd voor 10 inrichtingen (lijnopstellingen) onder WKG en 2 transformatorstations. Tabel 3 geeft een overzicht van deelinitiatiefnemers voor de vergunningsaanvragen van de windparken en trafostations. Dit gebeurt op uniforme wijze, zodat het inhoudelijk dezelfde aanvragen en vergunningen zijn, maar wel afzonderlijke besluiten. De reden van het apart aanvragen, is om minder afhankelijkheden te hebben tussen de deelnemers bij de aanbesteding en uitvoering. In een later stadium is het makkelijker om vergunningen (of aanvragen) samen te voegen dan te splitsen. De WNB-vergunning en -onthefing en - en watervergunning worden wel gezamenlijk aangevraagd door WKG. Onder de watervergunning kunnen de afzonderlijke lijnopstellingen met een meldingenstelsel de toestemmingen regelen voor de werkelijke hoeveelheden compensatie verhard oppervlak, bemaling en overige aspecten.

Tabel 2: Vergunningen die nodig zijn voor Windplan Groen (Fase 1 en te verwachten vergunningen in Fase 2)

Vergunning	Bevoegd gezag	Aspecten
Fase 1		
<i>Rijksinpassingsplan</i>	<i>Ministerie van EZK en BZ</i>	<i>Ruimtelijke onderbouwing en bestemmingsplan, Aanleg, Saneren windmolens</i>
Omgevingsvergunning (12x)	Gemeente Dronten Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (via Gemeente) RCE	Bouw, veiligheid, milieu (geluid, slagschaduw, bodem), archeologie, beeldkwaliteit
Via omgevingsvergunning: Besluit tot het treffen van maatwerk voor geluid Besluit tot het treffen van maatwerk voor slagschaduw	Gemeente Dronten	Geluid: BARIM art 3.14 a lid 2 vanwege cumulatie van geluid Slagschaduw: RARIM art. 3.12 lid 2 vanwege dat het eerste lid niet toereikend is
Wet Natuurbescherming vergunning (1x) en ontheffing (1x)	Provincie Flevoland	Gebiedsbescherming Soortenbescherming
Watervergunning (1x)	Waterschap Zuiderzeeland	compensatie verharding en waterberging, kruisen watergangen, grondwater bemaling en drainage, lozen
Fase 2		
Ontheffing uitweg naar provinciale weg	Provincie Flevoland	Inrit voor bouw- en onderhoudsweg
Spoorwegwetvergunning	Gemeente Dronten	Ondergronds kruisen van spoor door kabels Kraan nabij spoor
Uitritvergunning	Gemeente Dronten	Inrit voor bouw- en onderhoudsweg

De vergunningen voor de netaansluiting (kabeltracés van de lijnen naar de transformatorstations en hiervandaan naar het TenneT hoogspanningsstation) worden ook gezamenlijk vanuit WKG aangevraagd. Voor de netaansluiting en voor de compensatie waterberging zijn aanvullende vergunningen nodig, zoals een Spoorwegwet vergunning. Dit wordt nader bepaald aan de hand van de uitwerking van de netaansluiting en het detailniveau van het Ontwerp Inpassingsplan.

Afzonderlijke omgevingsvergunningen zijn vrij gebruikelijk in RCR projecten. Dit wordt o.a. toegepast in windprojecten als Drentse Monden en Wieringermeer. Deze aanpak voor vergunningsaanvragen wordt nodig geacht voor de financiering en haalbaarheid van het project.

Tabel 3: verschillende inrichtingen onder Windplan Groen waarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd

	Inrichting	Aanvrager	locatie project
1	Ansjovisstroom	Ansjovisstroom B.V.	Ansjovistoct
2	Windpark Hoge Vaart-zuid	Windpark Hoge Vaart-Zuid B.V.	Hoge Vaart
3	Windpark Hondtocht-zuid	Windpark Hondtocht 3 B.V.	Hondtocht Zuid
4	Windpark Oldebroekertocht 3	Windpark Oldebroekertocht 3 B.V.	Oldebroekertocht
5	Windpark Olsterwind	Olsterwind B.V.	Olstertocht
6	Windpark Vires Venti	Vires Venti B.V.	Harderringweg
7	Windpark XY Wind	Windpark XY Wind B.V.	Kokkeltocht
8	Windpark Hanze	Windpark Hanze B.V.	Hoge Vaart Noord, Hondtocht Noord en Keteltocht
9	Windpark Zeebiestocht 2	Windpark Zeebiestocht 2 B.V.	Zeebiestocht
10	Windpark Kubbeweg	Windpark Kubbeweg 2 B.V.	Kubbetocht en Zijdenettentocht
11	Transformatorstation Swifterweg	Windkoepel Groen	Kruising Swifterweg en Zeebiestocht
12	Transformatorstation Hoge Vaart	Windkoepel Groen	Hoge Vaart tussen Spieringtocht en Elburgerweg

Mitigatie

In de vergunningsaanvragen zijn concrete mitigatie voorstellen opgenomen. Via de vergunningen worden de definitieve mitigatie- en monitoringsverplichtingen opgelegd. Er is op dit moment sprake van de volgende mitigatie:

- Slagschaduw op de dorpskernen van Ketelhaven, Dronten en Biddinghuizen wordt terug geregeld naar bijna 0;
- Stilstandvoorzieningen voor vleermuizen en voor de Grauwe Kiekendief onder bepaalde weersomstandigheden, bepaalde windturbines en in bepaalde periodes;
- Vleermuis verblijven.

Molenaarswoningen

Enkele woningen in het plangebied zijn aangemerkt als molenaarswoning. De bewoner sluit een overeenkomst af met de betreffende inrichting om bepaalde taken uit te voeren tegen een jaarlijkse vergoeding. Tabel 4 geeft de woningen weer en de binding met Windplan Groen (mede-eigenaar, grondeigenaar en/of mede aanvrager van de omgevingsvergunning).

Tabel 4: Molenaarswoningen Windplan Groen

Straat	Inrichting	Binding woningeigenaar met WP Groen	Status bewoner / eigenaar woning
Colijnpad 6	Hoge Vaart Noord	Initiatiefnemer (via Hanze)	Bewoner = eigenaar
Hanzeweg 22	Hoge Vaart Noord	Initiatiefnemer (via Hanze)	Bewoner = pachter / eigenaar = RVB
Elburgerweg 15	Hondtocht Zuid	Grondeigenaar (Hondtocht Zuid turbine positie)	Bewoner = eigenaar
Mosselweg 27	Kokkeltocht	Initiatiefnemer (XY Wind)	Bewoner = eigenaar
Professor Zuurlaan 11	Zeebiestocht	(zie opmerkingen) Grondeigenaar overige infra	Bewoner = eigenaar
Professor Zuurlaan 15	Zeebiestocht	Initiatiefnemer (Zeebiestocht)	Bewoner = eigenaar

3.4 Planning

De planning in het Projectplan beschrijft op hoofdlijnen de procedurestappen en de activiteiten in de hoofdfases van Windplan Groen van ontwikkeling tot en met exploitatie. Windplan Groen bevindt zich in de planologische en ontwikkelfase van het project. De eerstvolgende mijlpalen zijn definitieve besluiten (Inpassingplan en vergunningen Fase 1) en de indiening van de SDE+ aanvraag in de najaarsronde (begin okt 2019) die tevens de deadline bepaalt voor de Fase 1 RCR procedure.

De hoofdfases van de planning van Windplan Groen en de afzonderlijke windparken bestaan uit een planologische fase, financieringsfase, aanbestedingsfase, bouwphase en exploitatiefase. Tabel 5 hieronder geeft de planning op hoofdlijnen weer. Voor de aanbesteding- financiering- en bouwfasen is een bandbreedte aangenomen, omdat die voor de verschillende inrichtingen anders is en op dit moment nog niet exacter kan worden aangegeven. Voor alle lijnen behalve de Pijlstaartweg is inmiddels duidelijk dat daarvoor in 2019 SDE wordt aangevraagd. Dit betekent dat al deze lijnen voor 2024 operationeel dienen te zijn. Dit is een krappe planning en betekent tevens dat vrijwel alle lijnen vrijwel gelijktijdig gebouwd zullen worden (in 2023).

Tabel 5: Planning Windplan Groen op hoofdlijnen en de mijlpalen

Fase	Planning	Mijlpaal
Planologische fase	Nu tot eind 2020	Definitieve besluiten (Inpassingsplan en vergunningen) (Q3 2019) SDE beschikking (Q1 2020) Uitspraak Raad van State indien behandeling beroep(en) (Q4 2020)
Aanbestedingsfase	2020 – 2023	Contracten gereed voor de bouw Goedkeuring door bevoegd gezag op plannen met nadere uitwerking van mitigatie en monitoring

Financiering	2020-2022	Financial close
Bouwfase	2021-2024	Bouw nieuwe turbines, opschalen en saneren bestaande turbines. Voor Pijstaartweg geldt een uitgestelde bouwperiode
Exploitatiefase	2022 – 2048	Nieuwe windturbines in bedrijf

Planologische fase

In deze fase worden de (procedure)stappen doorlopen om een vastgesteld inpassingsplan en vergunningen te bereiken. Deze besluiten zijn noodzakelijk voor de aanbesteding, financiering, bouw en exploitatie. Op basis van de vastgestelde (definitieve) besluiten wordt de aanvraag voor SDE+ gedaan. Parallel wordt intensief gewerkt aan het opstellen van overeenkomsten, zoals de anterieure overeenkomst, samenwerkingsovereenkomsten, grondcontracten, molenaarsovereenkomsten en netaansluitingsovereenkomsten. In de planning is er rekening mee gehouden dat er beroep wordt ingediend, het tot een beroepszaak komt en dat de Raad van State in Q4 2020 uitspraak doet.

Aanbestedingsfase

De deelnemers zullen samenwerken tijdens de aanbestedingsfase, maar de uiteindelijke contracten zullen afzonderlijk voor de eigen inrichtingen inclusief parkbekabeling gesloten worden. De netaansluiting van Windplan Groen zal gezamenlijk worden aanbesteed. De aanbestedingsfase kan gedeeltelijk parallel lopen met de planologische fase. De aanbestedingsfase kan echter pas worden afgerond nadat de besluiten van het inpassingsplan en de vergunningen onherroepelijk zijn. De hoofdonderdelen van de aanbestedingsfase zijn:

- Levering, bouw en onderhoud van de windturbines;
- Levering, bouw en onderhoud van de benodigde elektrische en civiele infrastructuur;
- Het stroomcontract en aansluiting met netbeheerder;
- Borgen van vergunningsvoorwaarden en raakvlakken met derden en tussen lijnen .

Om dit te bereiken zal een intensief onderhandelingstraject worden ingezet door de deelnemers van WKG. De mijlpalen van deze fase zijn definitieve overeenkomsten voor deze onderdelen.

Financiering

Voor het financieringsproces zijn onherroepelijke besluiten nodig en definitieve overeenkomsten met de betrokken partijen, van grondeigenaren tot en met aannemer(s) en stroomafnemer(s). Bij Financial close worden de overeenkomsten voor bouw, stroomcontract én financiering als één pakket ondertekend door alle betrokken bedrijven. De hoge saneringsdruk op de begroting van lijnen wordt verrekend met andere lijnen. De sanering van de Meeuwentocht wordt gefinancierd met investeringsruimte in de exploitatie van andere lijnen. Opscalers worden gecompenseerd voor de saneringslast door een korting in de afdracht van investeringsruimte. De afzonderlijke lijnen gaan ervan uit dat ze apart van elkaar het financieringsproces doorlopen .

Bouwfase en sanering

Na Financial close kan worden begonnen met de bouw en sanering. De bouwfase bestaat uit het bouwen van nieuwe lijnen en het opschalen en saneren van bestaande turbines. De opschaling en sanering vindt voor verschillende lijnen gefaseerd plaats binnen de regels van het IP, de verleende vergunningen en de voorwaarden in de samenwerkingsovereenkomst en anterieure overeenkomst van WKG. Er wordt vanuit gegaan dat de eerste nieuwe lijnen vanaf 2021 kunnen starten met bouwen (in ieder geval na onherroepelijke besluiten en aanbesteding) en gereed kunnen zijn in 2023. En zo meetellen bij het behalen van rijk doelstellingen voor duurzame energie in 2023.

De lijnen die aangemerkt zijn als uitgestelde bouw en sanering kunnen later binnen de randvoorwaarden van het IP een vergunningsaanvraag indienen. Die planning is nog niet aan te geven in dit projectplan.

Exploitatiefase

De planning gaat er nu vanuit dat vanaf 2022 op zijn vroegst nieuwe turbines in bedrijf zijn die met het inpassingsplan mogelijk worden gemaakt. Vanaf dat moment begint de exploitatiefase van Windplan Groen. In de aanvraag voor de vergunningen wordt uitgegaan van een duur van 30 jaar. Deze termijn wordt aangehouden om rekening te kunnen houden met de exploitatieperiode van 25 jaar in het Regioplan, en met een periode van 4 tot 5 jaar voor de contractering en bouw na de SDE+ beschikking en vergunningverlening.

Afhankelijk van de uiteindelijke afmetingen van de windturbines zorgen de turbines voor een energieproductie van elektriciteitsproductie van circa 1.500 GWh per jaar.

4. Saneren

4.1. Sanering in Windplan Groen

De bouw van nieuwe turbines is onlosmakelijk verbonden met de landschappelijke doelstelling om het huidige turbinebestand te saneren. De initiatiefnemer WKG is verantwoordelijk voor het meenemen van de sanering van bestaande turbines in de ontwikkeling van Projectgebied Groen. Er staan 98 te saneren windturbines met een gezamenlijk vermogen van 168 MW. Het Regioplan stelt als doel dat alle bestaande windmolens bij de afronding van het project gesaneerd zijn. In principe geldt dit doel ook voor Windplan Groen met dien verstande dat de sanering van lijnen Pijlstaartweg, de Knardijk en Knarweg wordt uitgesteld. Oldebroekertocht en Hondtocht Zuid zijn in het Regioplan niet aangemerkt als te saneren lijnen. Voor deze lijnen worden wel vergunningen aangevraagd om op te schalen.

De saneringskosten van de lijnen in het zuidelijk gebied zijn momenteel te hoog om door WKG te dragen. Door zowel de sanering als de nieuwbouw uit te stellen kan in een latere fase wel een businesscase ontstaan voor vervanging. Het moment van vervangen wordt overgelaten aan de exploitant van deze lijnen, aangezien deze aan de hand van marktontwikkelingen het beste kan bepalen welk moment hiervoor geschikt is. De ruimtelijke kaders voor de opschaling worden wel meegenomen in het inpassingsplan.

De sanering en fasering in relatie tot de bouw van de daaraan gekoppelde nieuwe turbines worden in het Inpassingsplan (zie regels en bijlage 'saneringsopgave') en omgevingsvergunningen geborgd. Vervolgens wordt dit ook in een overeenkomst tussen de leden en WKG in een overeenkomst vastgelegd, evenals in de anterieure overeenkomst met de overheden. De fasering van de bouw en sanering is in tabel 6 weergegeven als het gaat om de volgorde van de aantallen en de waarschijnlijke jaartallen.

Tabel 6: Fasering van aantallen bestaande en nieuwe turbines

Jaar	Bestaande Wtg	Opschalen Wtg	Nieuwe Wtg
2019	98	0	0
2020	98	0	0
2021	98	0	0
2022	94	0	44
2023	41	42	44
2024	41	42	44
2025	41	42	44
2026 t/m 2035	31	42	44
2036	0	46	44
2031 tot 2050	0	46	44

De saneringsregels in het Inpassingsplan komen erop neer dat een nieuwe lijnopstelling pas in gebruik mag zijn (vanaf 60% van die lijnopstelling) als de daaraan gekoppelde te saneren windmolens zijn gesaneerd binnen een jaar. In principe volgens de koppeling zoals in tabel 1, maar verwezen wordt naar het (ontwerp)Inpassingsplan voor de definitieve koppeling. Als die sanering niet gebeurt, dient per niet-gesaneerde turbine een nieuwe windturbine te worden stilgezet.

4.2. Dubbeldraaiperiode

In het Regioplan geldt in principe een maximale dubbel draaitermijn van een half jaar. Deze dubbeldraai termijn wordt dan ook gehanteerd voor de bestaande windturbines in Windplan Groen met uitzondering van de turbines aan de Meeuwentocht en de solitaire turbine aan de Pijlstaartweg 14. Bij deze turbines is geen nieuwbouw voorzien. Deze turbines blijven maximaal 5 jaar dubbeldraaien met de turbines aan de Ansjovistocht en Meeuwentocht en worden in ieder geval uiterlijk 1 juli 2029 gesaneerd. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de dubbeldraai periodes en met welke nieuwe windturbines de oude windturbines mogen dubbeldraaien.

In het MER en voor de vergunningsaanvragen is onderzocht wat de effecten zijn tijdens de dubbeldraai-periode en de periode na dubbeldraai, en als gevolg van de uitgestelde sanering en bouw. Onder voor de geluidsbelastingen en voor de effecten op vleermuizen.

5. Financiële participatie

Het Regioplan schrijft voor dat bewoners en ondernemers in het projectgebied Groen in de gelegenheid worden gesteld om financieel te participeren vanaf de eerste risicodragende fase (voordat vergunningen zijn verleend). De overige bewoners en ondernemers van oostelijk en zuidelijk Flevoland krijgen de gelegenheid om financieel te participeren in de exploitatiefase. Verder wordt gesteld dat de initiatiefnemer minimaal 2,5% van de investering hiervoor openstelt. Het is aan de initiatiefnemer om de financiële participatie uit te werken van beide soorten financiële participatie en welke doelgroepen, zolang dit op een evenwichtige, eenvoudige en eerlijke manier gebeurt (zie blz. 24 van het Regioplan). In dit projectplan is een aanzet beschreven van de voorziene participatiemogelijkheden voor Windplan Groen. Dit zal in nauwe samenwerking met de overheden verder uitgewerkt worden.

5.1. risicodragende participatie in ontwikkelfase

Participatie gedurende de ontwikkelfase is een erg risicovolle financiële participatie. Immers tot aan de bouw van de windturbines bestaat er een kans dat de bouw niet mogelijk blijkt. Indien dat gebeurt gaat al het ingelegde geld geheel verloren. Dit risico is in de beginfase het hoogst en neemt naarmate het project vordert geleidelijk aan af. Participatie in de ontwikkelfase staat alleen open voor bewoners van het buitengebied van projectgebied Oost. Hierin kunnen de volgende groepen onderscheiden worden :

- a. Initiatiefnemers van windturbinelijnen: de eerste initiatiefnemers per lijn, waaronder grondeigenaren en omwonenden waarvan de grondposities en/of woningen nodig zijn om een windturbine lijn te kunnen realiseren, ongeacht op welke grond de turbines uiteindelijk geplaatst worden;
- b. Saneerders: eigenaren van solitaire molens en te saneren lijnen, die een vervangende plaatsingsruimte wensen, die recht doet aan de waarde van de lijn die ze moeten afbreken en de toegevoegde waarde die daarmee geleverd wordt aan de totstandkoming van nieuwe projecten in het deelgebied;
- c. Bewoners en ondernemers in projectgebied Groen (verenigd in Windshare), die met inbreng van kapitaal risicodragend mee willen participeren in windenergie binnen het projectgebied Groen.

Binnen Windkoepel Groen is deze financiële participatie per doelgroep als volgt uitgewerkt:

Initiatiefnemers windturbinelijnen

Iedere lijn bestaat uit initiatiefnemers die met elkaar samenwerken om een project te realiseren: 'de primaire participanten'. Het gaat hier om de achterban van de deelnemende lijnen in WKG. Een deel van deze initiatiefnemers beschikt over grondposities welke essentieel zijn voor het realiseren van de plannen en zij ontvangen daarvoor een grondgebonden vergoeding.

Saneerders

Huidige eigenaren van te saneren windturbines hebben geen grondpositie meer die noodzakelijk is voor het realiseren van nieuwe windplannen. Echter, om tot een gezamenlijk projectplan te komen voor projectgebied Groen, hebben ze wel een vergelijkbaar toegevoegde waarde en een noodzakelijke inbreng, namelijk het saneren van de bestaande windturbines, waarmee voldaan kan worden aan de belangrijke saneringsvoorwaarde die het Regioplan stelt (zie ook hoofdstuk 7).

Bewoners en ondernemers in projectgebied Groen

In het projectgebied wordt ook ondernemers en bewoners die geen grondpositie en/of betrokkenheid hebben bij bestaande of nieuw te bouwen windturbines hebben de mogelijkheid geboden om financieel risicodragend mee te participeren. Deze participanten zijn verenigd in de Vereniging Windshare.

Uitwerking ontwikkelingsparticipatie

De initiatiefnemers van windturbinelijnen zijn al ver voor het gereedkomen van het Regioplan gestart met de ontwikkeling van hun windinitiatief. Tijdens het gereed komen van het Regioplan kende deelgebied Oost verschillende van deze grote georganiseerde groepen van grondeigenaren en omwonenden met ieders hun eigen afspraken over samenwerking. Toen de contouren van het Regioplan in 2015 duidelijk werden betekende dit voor de georganiseerde groepen in projectgebied Groen dat ze moesten gaan samenwerken. Alle initiatieven hadden zichzelf echter al vastgelegd middels bindende contracten over grond en participatierechten. Tegelijkertijd is in 2015 onder initiatie van de WVOF (Wind vereniging Oostelijk Flevoland) een groep geformeerd die participatie binnen de verschillende deelgebieden gingen uitwerken. Dit heeft in augustus 2016 geleid tot de formele oprichting van Windshare, waarmee voor zowel de overheden als voor de georganiseerde groepen een belangrijke gesprekspartner was omtrent de invulling van de ontwikkelingsparticipatie in het projectgebied Groen. Windshare bewees zich intussen als belangrijke vertegenwoordiger van de bewoners in het buitengebied doordat vele bewoners uit het buitengebied zich als lid aanmelden (in eerste instantie 150 en inmiddels doorgesloegen tot ver boven de 200). In de jaren na 2016 is Windkoepel Groen zich gaan organiseren door samenwerkingsafspraken te maken tussen de verschillende georganiseerde groepen en met Windshare omtrent participatie door alle bewoners van het buitengebied.

Sindsdien is door WKG en Windshare op verschillende wijzen met alle bewoners in het buitengebied gecommuniceerd (bijeenkomsten, ledenvergaderingen, direct mailing, nieuwsbrieven en nieuwsberichten op websites). Het ledenonderzoek van Windshare, waarin de wensen vanuit het buitengebied omtrent investeren zijn opgehaald is de basis geweest voor de participatie afspraken. Dit onderzoek is mede door de lokale overheden (provincie, en de gemeenten Dronten en Lelystad) en LTO Noord ondersteunt om maximaal de enquête onder de aandacht te brengen. De respons op dit onderzoek was groot en bood daarmee voldoende basis voor de representativiteit van de uitkomsten. De participatie van de bewoners uit het buitengebied verloopt via Windshare die rechtstreeks aandelen in de projectentiteiten (de windbedrijven) verkrijgt, waarmee hetzelfde winstrecht op een aandeel verkregen wordt als de andere participanten van de projectentiteiten. De omvang van de participatie in de projectentiteiten is gebaseerd op de bereidheid tot investeren die met het ledenonderzoek is opgehaald. Inmiddels heeft Windshare in diverse rondes kapitaal opgehaald bij haar leden. Uit die kapitaalarondes blijkt ook dat in de praktijk het benodigde kapitaal goed overeenstemt met de bereidheid tot investeren. Kapitaal rondes worden vol gestort, maar niet overschreven.

Evenwichtig:

Iedereen heeft de kans gehad om te participeren direct of via Windshare en is daarbij vooraf in de gelegenheid gesteld aan te geven wat iemand mogelijk acht qua investeringsruimte. Windshare is niet fors overtekend. Geconcludeerd kan worden dat Windshare voldoet aan de behoefte tot participatie van bewoners en ondernemers in het buitengebied.

Eenvoudig:

Om te komen tot deze afspraken was complex en daar is veel tijd, aandacht en energie aan besteed door alle partijen. De uitwerking van de afspraken is relatief eenvoudig, Windshare is volwaardig aandeelhouder binnen alle parken en kan op deze wijze meedraaien, kijken en besluiten in bestaande entiteiten.

Participatie door Waterschap Zuiderzeeland

In het noordelijke deel van Windplan Groen is onderzocht in hoeverre het stroomgebruik van gemaal Colijn verduurzaamd kan worden door een samenwerking aan te gaan tussen Waterschap Zuiderzeeland en Windpark Hanze. Dit heeft geleid tot afspraken, waarbij het Waterschap Zuiderzeeland ter financiering van het eigen vermogen een lening heeft verstrekt aan windpark Hanze. Bij deze afspraken heeft het Waterschap een recht op GVO's, groene stroom en een gedeelte van de aandelen van Windpark Hanze bedongen. Deze afspraken zijn uitgebreid getoetst op marktconformiteit, staatssteun en hebben geen enkel effect op de andere participanten zoals Windshare. Het staat alle initiatieven en participanten vrij om de financiering van haar benodigde eigen vermogen in te vullen.

5.2. Participatie in exploitatiefase voor samenleving

Windkoepel Groen acht het van groot belang om financiële participatie voor de inwoners van de kernen mogelijk te maken om het draagvlak voor en de betrokkenheid bij windenergie in Flevoland te vergroten. Dit behelst een participatie gedurende de exploitatie fase. Het risico van een exploitatie participatie is vele malen kleiner dan het risico van ontwikkelingsparticipatie. Bij exploitatie participatie bestaat er nog steeds het risico op een tegenvallend rendement, maar de kans dat gehele ingelegde kapitaal verloren gaat is heel erg klein.

WKG ervaart een grote verantwoordelijkheid bij de verdere uitwerking van de samenlevingsparticipatie. Immers bij een samenlevingsparticipatie staan de financiële participanten op een relatief grote afstand. Dit betekent ook een zekere mate van traagheid in de informatievoorziening over ontwikkelingen die het financiële rendement zouden kunnen beïnvloeden. Bij de invulling van de exploitatie participatie zijn de volgende aandachtspunten aan de orde:

- Veel mensen zijn niet gewend om met een beperkt risico te participeren. Dit betekent dat er hoge eisen worden gesteld aan de informatievoorziening, maar ook aan het maximale risiconiveau waaraan deelnemers blootgesteld mogen worden. Dit laatste punt betekent dat zorgvuldig nagedacht dient te worden over het participatie product dat breed in de markt kan worden aangeboden. Belangrijke elementen hierbij zijn:
 - Participatievorm: certificaat/aandeel, lening/obligatie, met bijbehorende voorwaarden;
 - Mogelijkheid waardevermindering/-vermeerdering inleg;
 - Mogelijkheid gegarandeerde aflossing inleg;
 - Wel/geen resultaatafhankelijk rendement;
 - Mate van achterstelling ten opzichte van andere financiering;
 - Fiscale positionering en mate van AFM-toezicht;
- Het daadwerkelijk binnenkomen van de financiële participatie vanuit een breed publiek is onzeker. Er zal dus ten behoeve van de financiering van het project gezorgd moeten worden dat voor de niet binnenkomende middelen alternatieve middelen beschikbaar zijn om de realisatie van het project niet te frustreren.

De participatieruimte die door overheden gevraagd wordt is 2,5% van het te investeren vermogen. De verkenning van WKG naar passende mogelijkheden richt zich op 2 vormen:

- a. Dorpsmolen: Dit betekent dat de samenleving in de gelegenheid wordt gesteld in het eigendom van één windturbine te participeren. Dit is een aansprekende wijze van participatie, die ingevuld kan worden vanuit een coöperatief beginsel. Belangrijke plus-elementen bij deze vorm zijn de directe betrokkenheid bij een aanwijsbare energiebron, waardoor betrokkenheid en draagvlak positief worden beïnvloed. Knelpunten die goed onderzocht moeten worden zijn: beperken financiële risico's, hoe in te passen binnen het grote geheel van deelnemers en andere participanten binnen WKG, de exploitatieorganisatie en de wijze waarop zeggenschap en toezicht ingericht moeten worden.
- b. Obligaties: een beleggingsmogelijkheid die goed bekend is en die qua karakter minder risicovol is. De voorwaarden die uitgewerkt moeten worden: minimale inleg, looptijd (minimaal 10 jaar met aflossing in laatste 5 jaren), marktconform rentepercentage, uitbetaling rente (wel/niet resultaatafhankelijk), verhandelbaarheid en uitvoerende organisatie en onafhankelijk toezicht. Ook deze vorm zal in detail worden uitgewerkt, zodat het mogelijk wordt tot afgewogen keuzes te komen.

Streven is deze mogelijkheden met financieel experts uit te werken in 2019, zodra er meer duidelijkheid is over de vergunningsvoorwaarden van de windturbines. De financiering van het windpark is voorzien voor de periode 2020 – 2022. De uitwerking van de financiële participatie dient voor deze tijd duidelijk en gereed te zijn, zodat ze eventueel op tijd als financieringsinstrument beschikbaar kan zijn. Het is echter ook goed denkbaar dat de exploitatie participatie pas na de financiering van het windpark in de markt wordt gebracht. Hiermee kan het risicoprofiel voor de participanten verder worden beperkt. De financiële inbreng van de participanten kan dan gebruikt worden als aflossing van reeds ingebrachte achtergestelde leningen. WKG zal bij deze uitwerking van de exploitatie de overheden geregeld informeren over haar bevindingen en afwegingen.

6. Gebiedsgebonden bijdrage

Gedurende de exploitatie periode van de windparken dragen de initiatiefnemers via WKG bij aan kwaliteitsverbetering van de (leef)omgeving in het projectgebied met een **gebiedsgebonden bijdrage** van gemiddeld € 1050 per MW per jaar, iedere vijf jaar te indexeren, waarbij het af te dragen bedrag desgewenst per jaar kan variëren. Na afloop van de SDE+ periode wordt geëvalueerd of de bijdrage qua vorm en hoogte gehandhaafd kan worden gezien de bedrijfseconomische inzichten die dan bestaan en de ontwikkelingen die dan voorzien kunnen worden.

De Gebiedsgebonden bijdrage zal worden besteed aan maatregelen en projecten die tot doel hebben het verbeteren van de leefbaarheid en het landschap van bewoners in het Projectgebied alsmede de aanliggende woonkernen. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre maatregelen besteed kunnen worden aan de realisatie van klimaatdoelstellingen.

De middelen zullen worden besteed aan zichtbare doelen. In dat kader zal er jaarlijks een beleidsplan worden opgesteld, waarbij lokale maatschappelijke organisaties zoals dorpsbelangen zullen worden betrokken. Ook zal dan verder onderzocht worden op welke wijze een organisatie kan worden opgericht die verantwoordelijk is voor het besteden van de Gebiedsgebonden bijdrage. In deze organisatie zullen de Gemeenten, WKG en lokale / regionale maatschappelijke organisaties of belangenvertegenwoordigers participeren.

7. Planparticipatie en communicatie

7.1. Planparticipatie

Planparticipatie betreft de betrokkenheid van stakeholders bij de totstandkoming van de inhoud van Windplan Groen. De planparticipatie is afhankelijk van de planfase. Het project bestaat uit de volgende fasen (zie ook hoofdstuk 4):

1. Verkenning (resultaat is notitie reikwijdte en detailniveau, gereed);
2. Planvorming (milieueffectrapportage en voorkeursalternatief)
3. Vergunningen (inpassingsplan en vergunningen);
4. Aanbesteding en financiering;
5. Bouw en sanering;
6. Exploitatie.

Voor de start van Windplan Groen werd het kader gevormd door het Regioplan met daarin de mogelijkheden voor nieuwe plaatsingszones en de voorwaarden voor participatie en sanering. In de fasen daarna zijn de kaders waarbinnen Windplan Groen wordt ontwikkeld steeds verder aangescherpt

Voorafgaand aan de activiteiten van Windplan Groen zijn in het kader van het Regioplan zijn diverse voorlichtingsavonden georganiseerd door de lokale overheden.

In iedere fase die daarna doorlopen is zijn de verschillende stakeholders geconsulteerd en is getracht om de verschillende belangen en zorgen in de planvorming mee te nemen. Dit zal ook weer plaatsvinden in de fasen die nog zullen volgen.

Hieronder is per planfase in grote lijnen de uitgevoerde en de nog te verwachten planparticipatie beschreven. De planparticipatie vindt steeds plaats in samenwerking met de overheden en is verder uitgewerkt in een omgevingsmanagement- en communicatieplan.

Verkenning

Deze fase liep vanaf de start van Windplan Groen tot aan de definitieve vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Stakeholders konden in deze fase invloed uitoefenen op de inhoud van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage. In deze notitie is beschreven welke alternatieven van windparken moeten worden onderzocht en waarop deze worden onderzocht.

Planvorming

Deze fase start na de vaststelling van de notitie reikwijdte en detailniveau en eindigt met de keuze voor het VKA. De onderzoeken van de alternatieven van windparken zijn in deze fase uitgevoerd. Op basis daarvan heeft WKG een VKA voorgesteld en dit VKA is door het bevoegd gezag vastgesteld. Het VKA laat zien waar de windturbines komen en wat de bandbreedte is voor hun afmetingen. Aangezien in het VKA op sommige punten is afgeweken van het Regioplan zijn deze afwijkingen gemotiveerd en voorgelegd aan de staten van de provincie Flevoland en aan de raden van de gemeenten Dronten en Lelystad. Deze politieke organen hebben ingestemd met de afwijkingen van het Regioplan.

In deze planvormingsfase heeft WKG zich gericht op zowel het buitengebied als de kernen. De planparticipatie bestaat eruit om een zo groot mogelijk publiek zoveel mogelijk van informatie te

voorzien en deze vervolgens uit te nodigen om te reageren op deze informatie. WKG heeft hierin voorzien door de uitgifte van haar nieuwsbrief (Er zijn inmiddels 12 nieuwsbrieven verspreid), door nieuws te plaatsen op de website, Daarnaast zijn bijpraatsessies georganiseerd in alle kernen van Windplan Groen. Tijdens deze sessies is middels een groot scherm de visuele impact van WKG in beeld gebracht. Ook was het mogelijk om vanaf iedere gewenste locatie een visualisatie op scherm te tonen. Daarnaast is aandacht besteed aan geluidssimulaties. Middels een koptelefoon kon het geluidsniveau van een windpark op een realistische wijze beleefd worden. Ook zijn er kaarten van slagschaduw en ander MER onderzoeken getoond. Tijdens de bijpraatsessies, maar ook tijdens eerdere bilaterale bijeenkomsten zijn zoveel mogelijk reacties uit de omgeving opgehaald en is onderzocht op welke wijze gehoor kon worden gegeven aan de wensen vanuit de omgeving. In deze fasen is op grond van stakeholderinbreng het plan als volgt aangepast:

1. Er is 1 windturbine nabij Ketelhaven geschrapt, waardoor de afstand tussen Ketelhaven en de dichtstbijzijnde windturbine bijna is verdubbeld. Hierdoor zal de geluidsbelasting op Ketelhaven aanzienlijk lager zijn dan de wettelijk toegestane geluidsnorm. In Biddinghuizen is de afstand vergelijkbaar.
2. Er is aan de kernen toegezegd dat de slagschaduwhinder op de kernen tot een minimum beperkt zal worden door middel van stilstand van de windturbines. WKG heeft zichzelf hiermee strengere normen opgelegd dan wettelijk is vereist.

Daarnaast heeft Windshare als belangenbehartiger van de bewoners van het buitengebied een belangrijke rol gespeeld in haar informatievoorziening door o.a. de bewoners van het buitengebied direct aan te schrijven en bijeenkomsten te organiseren. Ook hebben individuele parken gecommuniceerd met de omwonenden. Op ieder communicatie moment worden mensen uitgenodigd om input te leveren voor de verder totstandkoming van het project.

Onderstaande tabel geeft weer op welke wijze de stakeholders zijn betrokken in deze fase.

Participatievorm	Doelgroep	Middel
Informeren	Alle stakeholders	Website www.windplangroen.nl (regelmatige update). Website www.wind-share.nl (regelmatige update). Elk kwartaal een nieuwsbrief (aankondigen voor abonnement).
Consulteren	Bewoners uit de kernen middels gesprekken met hun vertegenwoordigers	Bilaterale gesprekken met individuele stakeholders, waarin aandacht is besteed aan de verschillende uitkomsten van de MER onderzoeken
	Alle stakeholders	Bijpraatsessies in de 4 kernen van het projectgebied: • Biddinghuizen • Dronten • Ketelhaven • Lelystad

Vergunningen en inpassingsplan

Deze fase start met het indienen van de vergunningsaanvragen door WKG tot en met het onherroepelijk zijn van de vergunningen. Het bevoegd gezag legt het MER, het inpassingsplan en de vergunningen ter inzage. Stakeholders kunnen in deze fase invloed uitoefenen via zienswijzen op ontwerpbesluiten en de formele inspraak (beroep) op definitieve besluiten.

Tevens worden de stakeholders geïnformeerd over de principes van financiële participatie en de gebiedsgebonden bijdrage. In deze fase wordt ook de SDE+ subsidie aangevraagd op basis van de definitieve vergunningen,

Onderstaande tabel geeft weer op welke wijze de stakeholders worden betrokken in deze fase.

Participatievorm	Doelgroep	Middel
Informeren	Alle stakeholders	Website www.windplangroen.nl (regelmatige update). Regelmatig een nieuwsbrief (aankondigen voor abonnement). Websites EZ/BEP, provincie en gemeenten, Staatscourant, lokale pers, h-a-h bladen en flyers over formele procedure. Informatieavonden: Ontwerp MER, ontwerp-inpassingsplan (begin van inspraakperiode) en -vergunningen, concept principes, en definitieve besluiten financiële participatie en gebiedsgebonden bijdrage.
Consulteren	Alle stakeholders	Inspraak (zienswijze en beroep) inpassingsplan, vergunningen en ontheffingen. Indien nodig of gewenst bilateraal overleg met Windkoepel Groen.

Aanbesteding en financiering

Deze fase start tijdens de fase van vergunningsaanvragen en stopt bij de daadwerkelijke bouw en sanering. Deze fase betreft de selectie van de turbinebouwer en de onderhoudscontracten en de financiering van de bouw (financial close). In deze fase worden stakeholders geïnformeerd over de voortgang en kunnen ze invloed uitoefenen op de uitvoering van de bouw (o.a. planning) en de aan- en afvoerwegen tijdens de bouw.

Voor de herkenbaarheid is het van belang om vanuit dezelfde organisatie te communiceren. De deelnemers in WKG zullen de communicatie activiteiten onderling coördineren tot en met de bouwfase. Stakeholders worden zoveel mogelijk geïnformeerd via de website Windplan Groen.

Onderstaande tabel geeft weer op welke wijze de stakeholders worden betrokken in deze fase.

Participatievorm	Doelgroep	Middel
Informeren	Alle stakeholders	Website www.windplangroen.nl (regelmatige update). Website www.wind-share.nl (regelmatige update). Elk kwartaal een nieuwsbrief (aankondigen voor abonnement).
	Doelgroepen voor ontwikkel- en exploitatie-participatie	Informatieavonden: 1. Ontwikkelparticipatie (Windshare) 2. Exploitatieparticipatie.
Consulteren	Stakeholders worden per lijn bepaald	Bijeenkomst per lijn: 1. Bouwoverlast.

Bouw en sanering

Deze fase begint bij de eerste werkzaamheden in het veld voor de bouw en sanering van de windturbines en is afgerond als de windturbines die gesaneerd worden weg zijn en de nieuw te bouwen windturbines zijn gebouwd. De planparticipatie in deze fase bestaat uit het informeren van de stakeholders en het oplossen van en het beperken van de overlast tijdens de bouw en sloop.

Onderstaande tabel geeft weer op welke wijze de stakeholders worden betrokken in deze fase.

Participatievorm	Doelgroep	Middel
------------------	-----------	--------

Informereren	Alle stakeholders	Website www.windplangroen.nl (regelmatige update). Indien ze zich aanmelden een abonnement op de nieuwsbrief (minimaal 1x per kwartaal). Open dag/ kijkdag.
Consulteren	Alle stakeholders	Klachtenmeldpunt. Informatiepunt. Indien nodig of gewenst bilateraal overleg met WKG of windpark(en).

Exploitatie

Deze fase begint na de realisatie van de windparken en is niet nader uitgewerkt.

7.2. Communicatie

Communicatiedoelen

De communicatiedoelen zijn:

1. Zorgen dat alle doelgroepen weten:

- wat het doel is van Windplan Groen;
- wie WKG is en welke rol WKG heeft;
- wat WKG wil bereiken;
- wat de procedure is bij Windplan Groen;
- wat voor invloed de verschillende doelgroepen hebben op het proces en wanneer;
- wat de planning is;
- welke overheden hier bij betrokken zijn en wat hun rol is;
- op welke wijze financiële participatie van de omgeving mogelijk is.
- wat de actuele stand van zaken van het plan is.

2. Een grote betrokkenheid bij de doelgroepen, zodat de uiteindelijke realisatie van het plan met zoveel mogelijk acceptatie c.q. draagvlak in de omgeving tot stand komt.

3. Doelgroepen hebben kennis over de aanleiding van het windplan.

4. Doelgroepen hebben kennis over in elk geval de basisinformatie van het windplan (hoeveel windmolens, locaties, afmetingen). Als doelgroepen behoefte hebben aan diepgaandere of specifiekere kennis en informatie, wordt deze geleverd.

5. Doelgroepen hebben kennis over de feiten met betrekking tot eventuele effecten van de windmolens op hun leefomgeving (geluid, slagschaduw, obstakelverlichting, zicht etc.).

6. Doelgroepen hebben kennis van de mogelijkheden tot participatie.

Communicatiestrategie en uitgangspunten

Er wordt onderscheid gemaakt in de samenwerkende partijen (deelnemers en overheden) en overige belanghebbenden in het plangebied.

Belanghebbenden (deelnemers en overheden)

De initiatiefnemers en overheden informeren betrokkenen over alle aspecten van het windplan: opstelling en grootte windmolens, effecten als geluid, slagschaduw, ecologie, procedure en inspraakmogelijkheden. Hiermee zijn belanghebbenden optimaal voorbereid op de aanstaande

verandering in hun omgeving en welke gevolgen dat voor hen heeft. De samenwerkende partijen hebben daarbij de volgende uitgangspunten:

- Heldere rol en taakverdeling initiatiefnemers, Rijk, provincie en gemeenten;
- Transparante, laagdrempelige en neutrale informatie;
- Kernwoorden: begrijpelijk, tijdig, visueel, actief en continu (minimaal 1 x per kwartaal);
- Constant luisteren naar betrokkenen; aan welke informatie is behoefte?
- Zoveel mogelijk vooraf informeren ('Dit gaat er gebeuren' in plaats van 'Dit is er gebeurd').

Communicatiestrategie

De communicatiestrategie wordt als volgt voorgesteld.

Tijdig, volledig en transparant.

Informatie is volledig, tijdig en continu (minimaal 1x per kwartaal) en neutraal. De effecten van de komst van een mogelijk windpark moeten voor stakeholders duidelijk zijn (nadelen en voordelen).

We zorgen dat doelgroepen beschikken over de juiste informatie, zodat misverstanden en geruchten tot een minimum worden beperkt. WKG stelt daarvoor de juiste informatie beschikbaar en deelt deze actief. Zowel over de initiatiefnemers, het kader (zoals Regioplan Windenergie), – op hoofdlijnen – de te volgen procedures als over windmolens en windenergie (techniek, impact op omgeving, energieopbrengst, onderdeel van de energietransitie van Nederland etc.).

Ontvanger-gericht.

De aangeboden informatie is laagdrempelig en goed toegankelijk (visueel/begrijpelijk). We willen in gesprek zijn met de omgeving. Dat betekent periodiek informatie aanbieden op de website van de initiatiefnemer

Signaleren.

Omgevingsmanagement en communicatie staan in dienst van het gehele project. Signalen die in het project worden opgevangen moeten efficiënt worden doorgeleid. Signalen die moeten leiden tot actie, moeten worden (verdeeld en) opgepakt. Social media is een middel om in de omgeving 'te luisteren'. Dit levert veel informatie op over de houding, standpunten en belangen van stakeholders. Mocht een bepaalde stakeholder zich bijvoorbeeld frequent negatief uitlaten, dan kan initiatiefnemer overwegen om met betrokkene persoonlijk contact te leggen. Daarnaast wordt diverse keren een stakeholdersanalyse gedaan. Dit is een 'foto van de omgeving'.

In de fase tot afronding van de RCR is het advies om met betrekking tot sociale media weg te blijven van gesprekken over de besluitvorming en de RCR, omdat initiatiefnemer anders in het vaarwater komt van het ministerie van EZK. In geval van onjuistheden over het windpark (aantal windturbines, locatie) is het aan initiatiefnemer zelf hoe hier mee om te gaan.

Heldere boodschap

Beleidsmatige teksten en jargon zoveel mogelijk voorkomen of toelichten met een concreet voorbeeld. Dat geldt voor bewonersbrieven en voor officiële documenten zoals kennisgevingen.

Afzenderschap

Duidelijk zijn over de afzender van communicatie-uitingen

- WKG heeft een eigen huisstijl (logo, kleurgebruik, vast lettertype en dergelijke)
- Alle officiële documenten (in ieder geval NRD, MER, IP) hebben de Rijkshuisstijl.

Samenhang

In communicatie-uitingen eenzelfde boodschap opnemen over het windplan, verwijzen naar dezelfde informatiebronnen etc.

Gebruik maken van intermediairs

Windkoepel Groen communiceert veel en rechtstreeks met stakeholders, maar ook individuele leden van de Windkoepel communiceren met stakeholders. Dat is met name naar de eigen achterban (meewerkende grondeigenaren, leden etc.) van de individuele leden. Welke informatie wordt verstrekt door de Windkoepel en welke door de individuele leden wordt nader afgestemd.

Verwachtingen managen

Het moet duidelijk zijn waarover betrokkenen en belanghebbenden kunnen meepraten, meebeslissen en waarover niet. Hier duidelijk over zijn, kan helpen om mogelijke weerstand te dempen.

Inzet van ambassadeurs

Denk hierbij aan positieve wethouders, achterban Windshare en dergelijke. Tijdens de stakeholdersanalyse zijn nog meer ambassadeurs geïdentificeerd, zoals het lokale bedrijfsleven, LTO Noord en Waterschap Zuiderzeeland. De werkgroep maakt een voorstel hoe deze ambassadeurs in te zetten. Hierbij valt te denken aan medewerking aan interviews.

Uitgangspunten

Deze strategie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Alle communicatie-uitingen worden vooraf afgestemd. Als het gaat om projectcommunicatie is de initiatiefnemer verantwoordelijk. EZK kijkt mee met het geheel, maar geeft goedkeuring als het gaat over de procedure of als het de minister betreft. De procedurecommunicatie wordt ook afgestemd met de communicatiewerkgroep met als doel fouten er uit te halen.
- De leden stemmen de communicatie af met hun projectleden en geven één reactie terug.
- Het communicatieplan met de kernboodschappen en communicatiekalender wordt eerst in de communicatiewerkgroep en dan in de projectgroep besproken.
- Alle stukken, zoals agenda en documenten, worden uiterlijk een week voor de vergadering rondgestuurd.